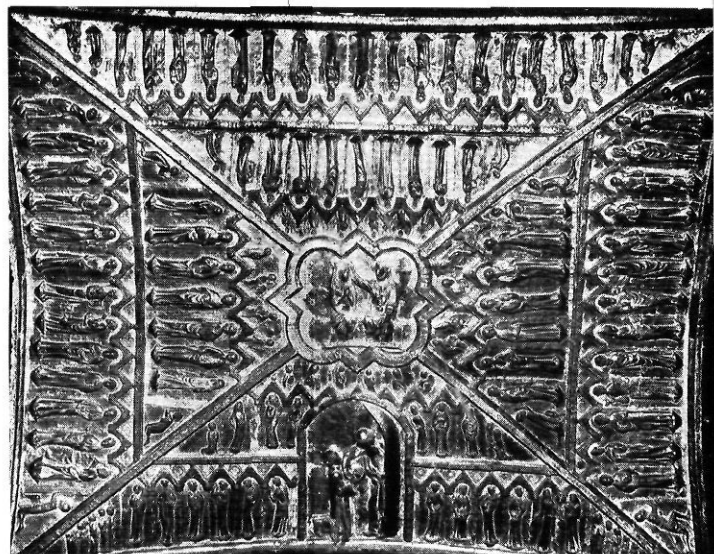
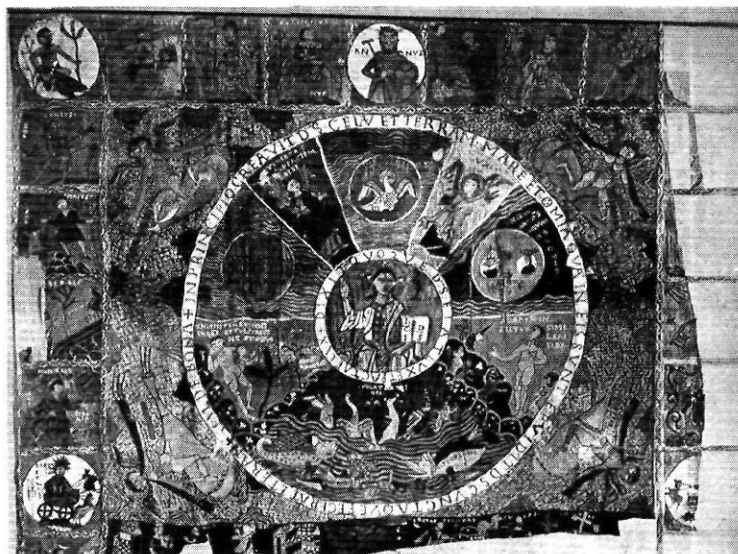

El tapís i el baldaquí

El baldaquí de l'altar major de la Catedral de Girona ha estat desmuntat i traslladat a Sant Cugat del Vallès per ser sotmès a una profunda restauració. Només havia sortit de la Seu l'any 1937, en plena guerra civil, quan la Generalitat va portar-lo a França i va ser exposat a la mostra d'art català de París. Recol·locat l'any 1939, es van rebaixar les dues columnes posteriors de les quatre que el sostenen per donar-li una major inclinació i facilitar-ne una millor contemplació. D'aleshores ençà, no s'havia mogut del seu lloc, però sempre donava la impressió de ser a punt de volar. És un efecte òptic que ja constata Pau Piferrer l'any 1884: «Creyérase ver una ligera tienda oriental hinchada por las sacudidas del viento, y pronta a romper los débiles cabos que la atan a los pilares».

Quatre anys més tard, pel març de 1888, Enric Claudi Girbal dedica al baldaquí un article de la *Revista de Gerona* i fa reparèixer la imatge de la tela inflada pel vent: «Afecta la forma de una vela de barco fijada en cuatro puntos o extremos e hinchada por el viento hacia arriba». En el número de novembre del mateix any, Josep Narcís Roca i Farreras reincedeix en la mateixa fórmula quan veu el baldaquí «como leve, movediza y fugaz tienda sostenida sobre cuatro lanzas o sujeta a esbeltos arbolillos, henchida por el aura de poniente».

La imatge no és recollida ni per Miquel Farreras en la monografia sobre la Catedral de 1906, ni per Llambert Font en el seu llibre de 1952, ni per Pere de Palol en la guia de 1953, però torna l'any 1961 en el llibre de Joaquim Pla i Cargol sobre la Girona arqueològica i monumental, on es diu que el baldaquí «afecta la forma de una vela de barco (forma trape-

zoidal) y está curvado hacia arriba», frase molt semblant a la de Girbal. Marià Oliver, en la guia de 1973, reitera que el baldaquí «tiene estructura de bóveda, en forma de vela».

Cap dels cronistes, però, llevat de l'últim, no explica el significat del baldaquí. Es limiten a dir que conté l'escena de la coronació de la Verge i la imatge de Sant Pere amb el donant, Arnau de Soler, i, com a molt, fan constar que aquests elements són envoltats per galeries de sants. Marià Oliver, en canvi, afirma rodonament que el baldaquí «representa el cielo», però sis anys més tard, en una nova guia catedralícia, Josep Calzada sembla esmenar-li la plana quan matisa: «parece representar el cielo». Estranya por a admetre allò que sembla evident: que els sants arreglerats són els habitants del cel, presidits pel Crist i per Maria, i que sant Pere obre una feixuga porta perquè el donant del baldaquí pugui accedir al Paradís. Així es completa el discurs religiós de la Catedral: si el tapís de la Creació representa plàsticament l'inici d'aquest món, el baldaquí escenifica la disposició de l'altre. La terra i el cel, el temps i l'eternitat s'enclouen misteriosament entre el tapís i el baldaquí: dos rectangles únics per explicar i celebrar la història de la humanitat, des de la primera albada fins a la llum definitiva.

*La terra i el cel:
el tapís de la Creació
i el baldaquí
de la Catedral.*

NARCÍS-JORDI ARAGÓ